

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. rugsėjo 28 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Andžej Maciejewski (kolegijos pirmininkas), Egidijos Tamošiūnienės ir Agnės Tiknūtės, susipažinusi su 2023 m. rugsėjo 13 d. paduotu **ieškovo J. Ž.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. liepos 13 d. nutarties peržiūrėjimo

nustatė:

Plungės apylinkės teismas 2023 m. kovo 30 d. sprendimu nusprendė:

„patikslintą ieškinį tenkinti iš dalies.

Panaikinti Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Kretingos skyriaus 2020 m. vasario 13 d. žemės sklypo kadastro duomenų bylos tikrinimo aktą Nr. 14KAM-5795.

Bylos dalį dėl reikalavimo įpareigoti atsakovę Nacionalinę žemės tarnybą prie Aplinkos ministerijos per 20 darbo dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos sprendimu patvirtinti žemės sklypo (*duomenys neskelbtini*) kadastro duomenis, nutraukti.

Priteisti iš atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos 1135 Eur bylinėjimosi išlaidų ieškovo J. Ž. naudai.

Kitą patikslinto ieškinio dalį atmesti.“

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. liepos 13 d. nutartimi nutarė:

„Plungės apylinkės teismo 2023 m. kovo 30 d. sprendimą pakeisti.

Panaikinti teismo sprendimo dalį, kuria panaikintas Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos Kretingos skyriaus 2020 m. vasario 13 d. žemės sklypo kadastro duomenų bylos tikrinimo aktas Nr. 14KAM-5795 ir šioje dalyje ieškovo J. Ž. patikslintą ieškinį atmesti.

Pakeisti teismo sprendimo dalį dėl bylinėjimosi išlaidų.

Priteistą 1135 Eur bylinėjimosi išlaidų sumą iš atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos ieškovui J. Ž. sumažinti iki 749,10 Eur.

Priteistą 96,50 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu valstybei sumą iš ieškovo J. Ž. padidinti iki 129,31 Eur.

Kitą teismo sprendimo dalį palikti nepakeistą.

Priteisti iš ieškovo J. Ž. 55 Eur žyminio mokesčio į valstybės pajamas.“

Kasaciniu skundu ieškovas J. Ž. prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2023 m. liepos 13 d. nutarties dalį, kuria buvo pakeista Plungės apylinkės teismo Kretingos rūmų 2023 m. kovo 30 d. sprendimo dalis bei priteista iš ieškovo J. Ž. 55 Eur žyminio mokesčio į valstybės pajamas, ir priimti naują sprendimą – panaikinti Plungės apylinkės teismo Kretingos rūmų 2023 m. kovo 30 d. sprendimo dalį, kuria buvo nutraukta bylos dalis dėl reikalavimo įpareigoti atsakovę Nacionalinę žemės tarnybą prie Aplinkos ministerijos per 20 darbo dienų nuo teismo sprendimo įsiteisėjimo dienos sprendimu patvirtinti žemės sklypo (*duomenys neskelbtini*) kadastro duomenis, bei priteista iš ieškovo J. Ž. 96,50 Eur išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu valstybei, ir ieškinį tenkinti pilnai, arba bylą perduoti apeliacinės instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

Ieškovo kasacinis skundas grindžiamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytais kasacijos pagrindais – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimu, turinčiu esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimu nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovo kasaciniame skunde nurodomi tokie esminiai argumentai:

1. Inžinerinis statinis kelias kaip nekilnojamas daiktas Nekilnojamojo turto registre įregistruotas 2015-12-30, todėl iš byloje esančios medžiagos neįmanoma suprasti, ar Vyriausybės 1999 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 757 patvirtintame Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąraše minimas kelias yra tas pats 2015 m. Nekilnojamojo turto registre registruotas nekilnojamas daiktas „Kelias - Rajoninis kelias Nr. 2311 Darbėnai – Grūšlaukė“ (unikalus daikto numeris: 4400-3625-2536), tuo labiau, jog jo nuosavybės pagrindai (steigėjų įsakymai) atsirado tik 2005 - 2006 m. Iš teismų procesinių sprendimų neįmanoma suprasti, kaip Vyriausybė 1999 m. galėjo žinoti, jog 2005-2006 m. bus pradėtas formuoti toks valstybinės reikšmės kelias ir kodėl neegzistuojantis daiktas 1999 m. atsidūrė Valstybinės reikšmės automobilių kelių sąraše.
2. Byloje nėra jokių dokumentų, kad susisiekimo komunikacija – kelias, kaip inžinerinis statinis, yra pastatytas teisėtai, kad jam buvo išduotas statybos leidimas, kad valstybinė komisija kartu su vykdomuoju komitetu priėmė jį naudoti. Nesant byloje jokių įrodymų, pagrindžiančių ginčo statinio teisėtą statybą, laikytina, kad neteisėtos statybos rezultatas – kelio statinis – negali būti teisėtas nuosavybės teisės objektas, todėl apskritai buvo neregistruotinas Nekilnojamojo turto registre. Kadastro tvarkytojui kelio registracijos

metu nebuvo pateiktas jo statybos užbaigimo aktas, nes tokio akto apskritai nėra. Žemės registracijos teismas nurodė, kad nagrinėjamo atveju VI Registrų centras registracijos procedūros nepažeidė, nes kelio registracijai pakako tik kelio kadastro duomenų bylos, o statybos užbaigimo aktas buvo nereikalingas, nes kelias buvo pastatytas jau seniai. Ieškovas mano, kad teismas netinkamai taikė Kadastro nuostatų 84¹.2.1 punktą ir nepagrįstai nusprendė, jog registruojant kelią, kaip valstybės turtą, šiai procedūrai netaikytini šio punkto reikalavimai. Ieškovas byloje įrodinėjo, kad (*duomenys neskelbtini*) gatvė pagal esamą teisinį reguliavimą negalėjo būti priskirta rajoniniams keliams, o turėjo būti nustatyta kaip vietinės reikšmės viešasis kelias, todėl ši gatvė negalėjo būti traktuojama kaip valstybinės reikšmės kelias, o turėjo būti pripažinta kaip savivaldybei priklausantis kelias. Tokiu atveju šio ginčo apskritai nebūtų, nes nebūtų buvę jokių kliūčių įregistruoti Nekilnojamojo turto registre patikslintus žemės sklypo kadastro duomenis. Iš trečiojo asmens Kretingos rajono savivaldybės administracijos atstovės pasisakymo buvo galima suprasti, jog (*duomenys neskelbtini*) gatvė buvo priskirta rajoniniams keliams tik todėl, kad savivaldybė neturi lėšų tokiems keliams aptarnauti, todėl buvo siekiama, kad šiuos kelius iki pat jų pabaigos, t. y. ir gyvenviečių ribose aptarnautų valstybinės įmonės iš valstybės lėšų. Tai lemia, kad bylos teisingam išsprendimui byloje buvo būtina įvertinti (*duomenys neskelbtini*) gatvės statusą, buvusį kelio formavimo užbaigimo metu, ir kuris turėjo atspindėti kelio statybos užbaigimo akte. Į kelio kadastro duomenų bylas nepagrįstai buvo įtraukta ir (*duomenys neskelbtini*) gatvė kaip rajoninis kelias.

3. Apeliacinės instancijos teismas nepagrįstai taikė nuo 2023 m. liepos 1 d. pasikeitusias Kelių įstatymo nuostatas.

4. Apeliacinės instancijos teismas apskritai visus ieškovo apeliacinio skundo argumentus, susijusius su žemės sklypo kadastriniais matavimais, atsisakė vertinti, nurodydamas, jog apeliacinio skundo argumentai ir pateikti duomenys neturi teisinės reikšmės pirmosios instancijos teismo nutarties teisėtumui ir pagrįstumui. Tokių būdu byloje liko neatsakytų esminių klausimų, tarp kurių yra ir tai, ar nagrinėjamo atveju teismo sprendimas dėl įpareigojimo NŽT patvirtinti žemės sklypo kadastro duomenis būtų įgyvendinamas. Be to, nesuprantama, kodėl apeliacinės instancijos teismas tenkino NŽT apeliacinį skundą ir panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimo dalį, panaikinusią tikrinimo aktą. Kelio kadastro duomenų byloje surinkti duomenys neatitinka natūroje esančio kelio statinio ribų ir tuo buvo įsitikinta teismo išvažiuojamojo posėdžio metu. Tačiau teismas rėmėsi kelio kadastro duomenų bylos duomenimis. Apeliacinės instancijos teismas atsisakė analizuoti ieškovo apeliacinio skundo argumentus, nurodydamas tik vieną priežastį, kad pasikeitė Kelių įstatymo nuostatos, todėl ieškovas gali NŽT pateikti savo kadastrinius matavimus iš naujo, dėl to nėra pagrindo įpareigoti NŽT patvirtinti ieškovo žemės sklypo kadastro duomenis, nustatytus UAB „Klaipėdos inžineriniai tyrinėjimai“.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismas netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui. Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai). Be to, kasaciniame skunde nenurodyti trečiųjų asmenų Kretingos rajono savivaldybės administracijos, Valstybinės teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos prie Aplinkos ministerijos, A. K., V. P. ir A. Z. adresai (CPK 111 straipsnio 2 dalies 2 punktas).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais, 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti ieškovui J. Ž. 218 (du šimtus aštuoniolika) Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2023 m. rugsėjo 10 d. AB SEB banke mokėjimo nurodymu Nr. 1179.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Andžej Maciejewski

Egidija Tamošiūnienė

Agnė Tikniūtė